

گفتگوی اختصاصی با
دیرمسئول قدیمی ترین روزنامه اقتصادی کشور

ذات بورس

باشفایت اطلاعات همراه است

کلام اقتصاد

اجرائی را پشت سر گذاشتم تا بتوانم از طریق مدل های اقتصادی، درآمدهای مختلفی را برای موسسه به دست آوریم.

کارکنان روزنامه جهان اقتصاد، نوزدهمین سال تاسیس قدیمی ترین روزنامه اقتصادی کشور را در ساختمان کوچک شماره ۱۵ خیابان آیت الله طالقانی جشن گرفتند.

به گزارش ماهنامه بورس، این روزنامه روز نوزدهم مردادماه سال ۱۳۷۱ با مدیر مسئولی سعید تقی پور بر روی گیشه مطبوعات رفت تا فصل جدیدی در انتشار اخبار و رویدادهای اقتصادی کشور باز شود.

خبرنگار ماهنامه بورس برای آگاهی از اهداف تاسیس، نحوه فعالیت ها، مشکلات انتشار و وضعیت قدیمی ترین روزنامه اقتصادی کشور گفت وگویی را با تقی پور انجام داد که در پی آمده است:

سعید تقی پور در سال ۱۳۳۸ در غرب تهران به دنیا آمد و تحصیلات دانشگاهی خود را در رشته حقوق ادامه داد. وی فعالیت مطبوعاتی خود را سال ۱۳۵۸ با حضور در یکی از مجلات حزب جمهوری اسلامی آغاز کرد و پس از همکاری در راه اندازی روزنامه کار و کارگر، در سال ۱۳۷۱ نخستین روزنامه اقتصادی کشور را تاسیس کرد.

او در دهه ۸۰ برای راه اندازی یک موسسه مطبوعاتی سودآور مدرک فوق لیسانس مدیریت اجرایی گرفت اما تاکنون موفق به تحقق رویای دیرینه خود نشده است.

یکی از آرزوهای دیرینه ام ورود این روزنامه به بازار سرمایه بوده است اما این روزنامه باید به یک موسسه سودآور تبدیل شود تا بتواند وارد بورس شود.

برای تحقق این امر دوره فوق لیسانس مدیریت

ایده تشکیل روزنامه اقتصادی از چه زمانی به فکر شما افتاد؟

مرحله نخست در اواخر سال ۶۴ بود که درخواست خود را برای دریافت مجوز ارائه کردیم که چهار سال بعد مجوز انتشار را دریافت کردیم اما به توجه به اینکه سال ۶۸، سال پر تلاطمی برای کشور بود (تغییر قانون اساسی، رحلت حضرت امام (ره)، تعیین رهبری، ایجاد نهادهای اجرایی و ...) مجبور شدیم مجوز خود را تجدید کنیم. در مرحله دوم، درخواست مجوز نشریه را سال ۶۸ ارائه کردیم که در اواخر سال ۷۰ موفق به انتشار پیش شماره روزنامه شدیم اما انتشار منظم آن از روز نوزدهم مردادماه سال ۱۳۷۱ آغاز شد.

بورس تهران از سال ۷۰ دوره جدید فعالیت خود را پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی آغاز کرد. در آن زمان تعداد روزنامه های عمومی کشور به عدد ۱۰ هم نمی رسید. بعد از جنگ، دوره موسوم به سازندگی آغاز و فعالیت های اقتصادی در کشور گسترش یافت، در چنین شرایطی جای خالی یک روزنامه اقتصادی بسیار احساس می شد.

با چه سرمایه ای روزنامه را منتشر کردید؟

یکی از دوستان دفتری را به طور رایگان در اختیارمان گذاشت و با بودجه ای حدود ۲۰ هزار تومان روزنامه را منتشر کردیم. ۱۰ هزار تومان حواله کاغذ از وزارت ارشاد گرفتیم و با خرید اقساطی برخی تجهیزات، توانستیم روزنامه را منتشر کردیم.

در آن برهه، نیاز به اطلاع رسانی و آگاهی دادن به مردم زیاد بود به طوریکه بدنه کارشناسی بخش اقتصادی نقدهایی را به دولت داشت.

در زمان جنگ تحمیلی نقدها و انتظارات از دولت به دلیل فضای موجود در کشور در محافل علمی مطرح می شد اما بعد از جنگ موانع برداشته شد به گونه ای که فعالیت های تازه ای در دهه دوم انقلاب اسلامی شکل گرفت که دوره جدید فعالیت بورس تهران از برنامه های جدید دولت بود.

تیراژ اولیه روزنامه چقدر بود؟

روزنامه را با تیراژ ۱۰ هزار نسخه آغاز کردیم که موسسه اطلاعات مسئول توزیع آن در سراسر کشور بود.

دریافت مجوز نشریه چه مدت به طول انجامید؟

در دو مرحله اقدام به اخذ مجوز نشریه کردیم. در

اطلاعات خود نیستند.

به طور مثال، در روزهای نخست انتشار روزنامه قرار بود اطلاعیه‌های مثبت سفارش‌های بازرگانی خارجی را خریداری و منتشر کنیم اما هرگز این اتفاق عملی نشد.

هدف ما در آن برهه صیانت از سرمایه‌های بخش بازرگانی بود همان‌طور که سازمان بورس از دارایی‌های مردم در بازار سرمایه با انتشار اطلاعات صیانت می‌کند.

این سازمان در صورت بروز هرگونه ابهام در فعالیت یک شرکت، نماد آن را متوقف می‌کند و پس از ارائه اطلاعات لازم سعی می‌کند تا سهامداران در شرایط یکسانی اقدام به خرید و فروش سهم در بازار کنند.

اما در وزارت بازرگانی هیچگاه اطلاعات کافی منتشر نمی‌شود که نتیجه آن هم این است که سه برابر مصرف کشور برنج وارد می‌شود که این امر مشکلاتی را در این بخش به وجود آورده است.

اگر ثبت و سفارش هر کالا در ورزات بازرگانی اعلام

■ چه مشکلاتی برای انتشار روزنامه داشتید؟

نهادهای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بعد از جنگ جایگاهی در اقتصاد کشور نداشتند و تکیه بر نهادهای دولتی و عمومی نیز نمی‌توانست استقلال روزنامه را حفظ کند. واقعیت این است که بضاعت مالی اندک ما در طول ۱۹ سال گذشته باعث شده است تا نتوانیم تمامی اهداف خود را در این روزنامه پیاده کنیم.

همچنین یکی دیگر از مشکلات عمده در انتشار نخستین روزنامه اقتصادی این بود که باور انتشار اطلاعات اقتصادی به غیر از بورس در کشور وجود نداشت. ذات بورس با شفافیت و اطلاعات مالی شرکت‌ها همراه است به همین علت مسئولان وقت بورس استقبال خوبی بر خلاف سایر دستگاه‌ها برای آغاز به کار این روزنامه اقتصادی انجام دادند.

جالب این است که با گذشت حدود ۲۰ سال همچنان برخی از دستگاه‌ها و سازمان‌ها حاضر به ارائه آمار و

شخصاً معاملات شفاهی تالار را نظارت کند. خاطریم هست که پشت بلندگو گفته می شد ۳۰۰ سهم توسعه صنایع بهشهر با قیمت تابلو عرضه شده است، کارگزاران که دور یک میز نشسته بودند قیمت های پیشنهادی خود را می دادند و مدیر تالار نیز معاملات را ثبت و ضبط می کرد. در آن سال حدود ۱۰۰ شرکت در بورس بود که بسیاری از سهام آن ها خرید و فروش نمی شد. آمار روزانه معاملات بورس به صورت روزانه برای روزنامه فاکس می شد که بازتاب های متفاوتی در میان شرکت ها داشت بسیاری از آن ها انتظار داشتند که تنها موفقیت هایشان منتشر شود اما رویکرد این روزنامه آگاهی بخشی بود.

■ آیا شخصاً خرید و فروش سهم در بورس انجام می دهید؟
خیر، تاکنون نیز کد سهامداری دریافت نکرده ام.

■ چرا؟
روزنامه نگاران مانند مدیر تالار هستند که باید تحت نظارت انتظامی قوی اقدام به خرید و فروش سهم کنند تا شائبه ای در این خصوص به وجود نیاید.

■ آیا تاکنون به کسی پیشنهاد خرید و فروش سهم داده اید؟
واقعیت این است که آنقدر در بورس تخصص ندارم که به کسی پیشنهاد خرید و فروش سهم را بدهم.

■ سرمایه گذاران چقدر می توانند به اطلاعات روزنامه شما برای خرید و فروش سهم اتکا کنند؟

خبرنگاران در این روزنامه از خرید و فروش سهم پرهیز شده اند به طوریکه آنان نمی توانند خبری تاثیرگذار بر روی قیمت یک سهم در بازار داشته باشند تا اعتماد خوانندگان به مطالب این روزنامه افزایش یابد.

در طول ۲۰ سال اخیر برخی از روزنامه ها با انتشار اخبار جهت دار توانستند میلیاردها تومان سرمایه به دست آورند اما در نهایت کارشان به مراکز قضایی کشیده شد.

شود بازرگانان با آگاهی از این موضوع، سایر کالاهای مورد نیاز را وارد کشور می کنند تا تعادل در بازار ایجاد شود.

تلاش های خبرنگاران این روزنامه باعث شد تا به تدریج برخی از دستگاه ها و سازمان ها اقدام به انتشار اطلاعات خود کنند که با ظهور روزنامه های جدید اقتصادی انتشار اطلاعات دستگاه ها افزایش یافت.

خوشبختانه امروز به جایی رسیده ایم که هر دستگاه اجرایی که فعالیت اقتصادی انجام می دهد با تاسیس سایت های مختلف اقدام به انتشار اخبار و رویدادهای مهم می کند.

■ آمارها و اطلاعات بورس را چگونه دریافت می کردید؟

بورس تهران در آن سال ها در خیابان سعدی قرار داشت، به اتفاق چند تن از خبرنگاران روزنامه به دفتر رجایی سلماسی دبیرکل سازمان کارگزاران رفتیم. آیفونی بر روی میز دبیرکل قرار داشت تا وی

در حال حاضر بورس آنقدر گسترده شده است که هرچه قدر هم رسانه ها اطلاعات منتشر کنند اما باز هم سرمایه گذاران نمی توانند تنها به این اطلاعات اکتفا کنند.

معتقدم روزنامه ها می توانند قدرت تحلیل سرمایه گذاران را به طور تدریجی افزایش دهند.

مهمی در متعادل کردن بازار داشته باشند.

■ دوران طلایی روزنامه شما چه زمانی بود ؟
به نظر من تمام این ۱۹ سال، دوران طلایی روزنامه جهان اقتصاد بوده است اما روزنامه از نظر مالی در دهه ۸۰ در شرایط مطلوبی قرار داشت.

■ تلخ ترین خاطره شما در این ۱۹ سال چه بوده است ؟

کمی تعمق کرد و گفتم: روزهایی که به دلیل مختلف نتوانستم دستمزد همکاران خود را به موقع پرداخت کنم، تلخ ترین خاطراتم در این مدت بوده است. البته روزها و ماه های سختی را در این ۱۹ سال سپری کردیم، زمانی بود که برق قطع می شد و ما نمی دانستیم چگونه باید روزنامه را چاپ کنیم، آن زمان اینترنتی نبود تا بتوانیم اطلاعات را به موقع دریافت کنیم، فاکس هم جنبه محرمانه داشت به طوریکه نمی شد اطلاعات مهم را از این طریق به دست آورد.

■ شاید شما نخستین زوج اقتصادی مطبوعات ایران باشید، چقدر این موضوع در موفقیت شما تاثیر داشته است ؟

همسر، خانم زهرا خرقانی در دهه ۶۰ معلم بود اما به پیشنهاد من برای تاثیرگذاری به افراد بیشتری از جامعه، آموزش و پرورش را رها و به روزنامه آمد. زمانی که پست مدیر کلی مطبوعات داخلی وزارت ارشاد را برعهده گرفتیم به لحاظ یک قاعده اخلاقی از مدیریت آن روزنامه کناره گیری کردم تا همسر مدیریت آن را برعهده گیرد که خوشبختانه وضعیت مالی روزنامه از زمان حضور ایشان بهتر شده است.

■ آیا در مدت مسئولیت خود در وزارت ارشاد از رانتهی برای روزنامه جهان اقتصاد استفاده کردید ؟

دیگران باید در این خصوص اظهار نظر کنند اما همیشه وقتی دولتی عوض می شود، رویکردها تغییر می کند و اگر خلاقی از کسی سر زده باشد، حتما مورد مواخذه قرار می گیرد.

تقی پور در ادامه با خنده گفت: خوشبختانه تاکنون شکایتی در این باره از من نشده است.

■ تاثیرگذارترین خبر روزنامه جهان اقتصاد در این ۱۹ سال چه بوده است ؟

حادثه یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی در آمریکا اتفاق افتاد در روزهای اول نگرانی زیادی در مورد وضعیت بورس وجود داشت زیرا انتظار بر این بود که بازار سرمایه نسبت به سایر بازارها زودتر واکنش نشان دهد.

دوست مشترکی در نیویورک داشتم که برای اطلاع از وضعیت بازار سرمایه آمریکا با وی تماس گرفتم. وی گفت در آمریکا شایع شده است که بن لادن عامل اصلی این ماجرا قصد دارد از بحران امنیتی این کشور استفاده کرده و با آغاز معاملات، سهام بسیاری از شرکت ها را با قیمت نازلی خریداری کند.

دوست مشترکم گفت که در اینجا افراد نگران سهام خود نیستند زیرا آنان در درازمدت می توانند بازدهی خود را به دست آورند.

دوستم پیشنهاد کرد در حال حاضر بهترین زمان برای فعالان بازار سرمایه است تا بتوانند پرتفوی خود را اصلاح کنند.

با توجه به نگرانی زیادی که مسئولان بورس از شرایط موجود داشتند، در گزارشی با اشاره به وضعیت بورس نیویورک نوشتیم: «سهام را نفروشید، بن لادن می خرد»

■ این تیتیر چه بازتابی در بازار داشت ؟

میرمطهری در دهمین سالگرد تاسیس این روزنامه با اشاره به این تیتیر گفت: وقتی روزنامه جهان اقتصاد در بازار پخش شد، جو تالار تغییر کرد به طوریکه از فشار تقاضای فروش کاسته شد.

دبیرکل وقت سازمان کارگزاران تیتیر اول این روزنامه را یکی از عوامل مهم در کنترل بازار دانست و در آن مراسم از ما قدردانی کرد.

این تیتیر نشان داد که رسانه ها در مواقع حساس می توانند به خوبی رسالت خود را ایفا کرده و نقش

روزنامه جهان اقتصاد اجرایی کردیم.

ارزیابی شما از انتشار تصاویر سه بعدی چیست؟

با اینکه در مناسبت های مختلف از این تصاویر در روزنامه استفاده می کنیم اما معتقدیم این گونه تصاویر در روزنامه های فرهنگی و اجتماعی کاربرد بیشتری دارد زیرا تصاویر سه بعدی جذابیتی برای فعالان اقتصادی ندارد. به همین علت روزنامه جهان اقتصاد آمادگی آن را دارد که نرم افزارهای خود را در اختیار علاقه مندان قرار دهد.

بازدید از ژاپن چه دستاوردی برای شما به همراه داشت؟

در ژاپن اتحادیه رسانه ها وجود دارد که تمامی نشریات، سایت ها، خبرگزاری ها و شبکه های رادیو و تلویزیونی با عضویت در آن می توانند سرویس هایی را از این اتحادیه دریافت کنند. به طور مثال، تحقیقات سه سال گذشته ژاپنی ها نشان می داد که اقبال جوانان به روزنامه خواندن کاهش یافته است.

آنان برای بررسی بیشتر این مشکل «کمپی» را تاسیس کرده بودند تا به طور دقت این موضوع را مورد تحلیل قرار دهند.

نتایج تحقیقات این کمپ به رسانه ها ژاپن منتقل شد که در ابتدا آنان باید فونت روزنامه های خود را به دلیل آنکه سن روزنامه خوان های این کشور بالا می رود، درشت کنند تا خود را با تغییرات سازگار سازند. این تحقیقات نشان داد که اخبار BAD NEWS (اخبار هیجانی) برای سالمندان اهمیت چندانی ندارد به همین خاطر ژاپنی ها «کمپی» را با نام HAPPY NEWS تاسیس کرده بودند تا اخباری که قشر روزنامه خوان (سالمندان) این کشور را خوشحال می کند را شناسایی کرده و نتایج تحقیقات خود را در اختیار رسانه ها بگذارند.

متأسفانه در ایران مرجعی برای رسیدگی به مشکلات رسانه ها و بررسی انتشار مطالب آن ها وجود ندارد و جای چنین کمپ هایی بسیار خالی است که امیدواریم روزی برسد تا مطبوعات کشورمان هم به صورت حرفه ای فعالیت خود را دنبال کنند.

شما یکدوره دبیر جشنواره مطبوعات اقتصادی بودید، چرا این جشنواره دیگر برگزار نشد؟

متأسفانه دوستان انجمن صنفی روزنامه نگاران، روزنامه های اقتصادی را به فیلم فارسی تشبیه کردند تا دیگر این جشنواره برگزار نشود. این در حالی است که بسیاری از اصناف اتحادیه های فعالی دارند اما روزنامه نگاران فاقد چنین تشکلی هستند تا بتوانند از منافع مشترک خود به خوبی بهره ببرند.

تنها جشنواره مطبوعات اقتصادی، سال ۸۴ با حمایت بورس و وزارت بازرگانی برگزار و نتایج خوبی نیز به همراه داشت اما سلاقی شخصی مانع از ادامه این جشنواره شد.

آیا برنامه ای برای ورود روزنامه جهان اقتصاد به بورس دارید؟

یکی از آرزوهای دیرینه ام ورود این روزنامه به بازار سرمایه بوده است اما این روزنامه باید به یک موسسه سودآور تبدیل شود تا بتواند وارد بورس شود.

برای تحقق این امر دوره فوق لیسانس مدیریت اجرایی را پشت سر گذاشتم تا بتوانم از طریق مدل های اقتصادی، درآمدهای مختلفی را برای موسسه به دست آوریم.

اطلاع رسانی از طریق تلفن، کتاب و مجله صوتی، سیستم های اطلاع رسانی اینترنتی، انتشارات و ... از این گونه ایده هاست تا دیگر موسسه متکی به چارچوب روزنامه نباشد تا امیدوار به پذیرش در بورس بود.

ایده روزنامه سه بعدی را از کجا گرفتید؟

در سال ۸۷ در قالب یک هیات مطبوعات عازم ژاپن شدیم، تصاویر سه بعدی پدیده تازه ای در جهان نیست اما در روزنامه ابتکاری جدیدی تلقی می شود. زمانی که عکس برداری هوایی توسط هواپیما رواج پیدا کرد این پدیده نیز در جهان گسترش یافت. زمانی که در توکیو بودیم یک روز، روزنامه آساهی تمامی مطالب خود را به صورت سه بعدی منتشر کرد که نرم افزارهای لازم را تهیه و این ایده را در